

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/150/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518202213
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2018:2518202213.1

Uznesenie

Okresný súd Piešťany vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. R., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky: G. R., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: Mesto D., t.č. bytom D. XXX a otca: G. R., nar. XX.XX.XXXX, zomrel. XX.XX.XXXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Ustanovuje sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany na zastupovanie mal. K. R., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

II. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

„Mal. K. R., nar. XX.XX.XXXX, sa o d o v z d á v a do starostlivosti K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Z. XX/XXX, F.“

III. Z r u š u j e s a uznesenie Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/57/2017-15 zo dňa 21.03.2017.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 07.09.2018 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, odbor sociálnych vecí a rodiny (ďalej len "ÚPSVaR Piešťany") na vydanie uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude mal. K. R., nar. XX.XX.XXXX odovzdaný do starostlivosti K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Z. XX/XXX, F.. Návrh bol odôvodnený tým, že maloletý K. R., nar. XX.XX.XXXX H. D. sa narodil z nemanželského vzťahu G. R. a G. R. ako druhé dieťa matky. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. 10P/59/2011-20 zo dňa 08.12.2011 bol maloletý K. na základe rodičovskej dohody zverený do osobnej starostlivosti matky. Prvé dieťa matky, maloletá M. E., nar. XX.XX.XXXX, sa na základe rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom 6P/14/2015-30 zo dňa 11.01.2016 nachádza v osobnej starostlivosti otca, C. E.. Pre zanechanie dieťaťa matkou, zanedbávanie starostlivosti otcom, neprospievanie v oblasti zdravotného stavu a vzdelávania bol maloletý K. na základe uznesenia Okresného súdu Piešťany č. 13P/57/2017 - 15 zo dňa 21.03.2017 dňa 22.03.2017 umiestnený do Detského domova Piešťany, kde sa nachádza doposiaľ. Týmto uznesením bolo zároveň začaté konanie vo veci nariadenia výchovného opatrenia (§37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine). Uznesením Okresného súdu Piešťany č. 13P/57/2017 zo dňa 24.07.2017 bolo taktiež začaté konanie vo veci nariadenia výchovného opatrenia nad maloletým. Konanie o nariadenie výchovného opatrenia je na Okresnom súde Piešťany vedené pod sp. zn. 13P/4/2018. V záujme maloletého bola po jeho umiestnení za cieľ plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa stanovená sanácia rodinného prostredia a návratu dieťaťa do starostlivosti matky. Za týmto účelom boli opakovane zrealizované prípadové konferencie. Neskôr bola vzhľadom k úmrtiu otca dieťaťa G. R. (dňa 18.06.2017) cieľom i stabilizácia a podpora dieťaťa pri zvládaní náročnej situácie. Matke sa napriek motivácii a úlohám v rámci plánu sociálnej práce doposiaľ nepodarilo upraviť pomery tak, aby sa dalo uvažovať o návrate maloletého do jej osobnej starostlivosti. Po umiestnení nadviazala s maloletým K. kontakt sestra matky, K. I., rod. R., nar. XX.XX.XXXX. Maloletý v jej domácnosti začal postupne tráviť pobyty počas víkendov a prázdnin. Medzi K. I., jej deťmi U. I., nar. XX.XX.XXXX a E. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletým K. sa postupne vytvorili vzájomne pozitívne

citové väzby. Keďže sestra matky prejavila záujem o zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti, bol ÚPSVaR Piešťany dňa 09.04.2018 na Okresný súd Piešťany podaný podnet na začatie konania vo veci zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti; v petite podnetu ÚPSVaR Piešťany navrhol konanie o nariadenie výchovného opatrenia zastaviť. Konanie vo veci zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti je na Okresnom súde Piešťany vedené pod sp. zn. 9P/59/2018. Maloletý K. poberá sirotsky dôchodok aktuálne vo výške 142,30 € mesačne. Je v starostlivosti CPPPaP v Piešťanoch, kde mu diagnostikovali zmiešanú poruchu školských spôsobilostí a znížený intelekt v pásme podpriemeru až miernej duševnej zaostalosti. V škole je vedený ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Vďaka pravidelnej systematickej príprave v zariadení a u tety, a odporúčaniam z CPPPaP sa jeho školské výsledky výrazne zlepšujú. K. I. má zabezpečené vhodné podmienky a disponuje potrebnými schopnosťami potrebnými k výchove a starostlivosti o maloletého. O trvalý návrat z detského domova k nej prejavil záujem aj sám maloletý K.. Po letných prázdninách, vzhľadom k tomu, že časť z nich trávil u tety, nastúpil po dohode s detským domovom do 3. ročníka na Základnej škole v Trebaticiach a bol mu daný súhlas k pobytu u tety mimo zariadenia. Je v záujme maloletého K., aby mohol vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí, pričom jeho zverením do náhradnej osobnej starostlivosti K. I. sa tak predíde jeho pobytu v zariadení na výkon rozhodnutia súdu a nariadeniu výchovného opatrenia. Návrat do prostredia detského domova by znášal ťažko a v jeho záujme je zabezpečenie najmä stáleho rodinného prostredia. Naposledy vykonaným sociálnym šetrením ÚPSVaR Piešťany dňa 22.08.2018 neboli v domácnosti K. I. zistené žiadne nedostatky; maloletý má k dispozícii vlastnú izbu, zatiaľ však na základe jeho prania spáva v izbe s tetou. Maloletému počas letných prázdnin teta pripravila nielen pestrý program, ale aj sa s ním učila; s prostredím i okolím sa veľmi pekne zadaptoval, zvykol si, nadviazal nové kamarátstva a vzťahy. Odlúčenie z tohto prostredia je pre neho samotného nepredstaviteľné. Návrat do zariadenia nie je v jeho záujme, maloletý by bol aj vzhľadom k vedenému konaniu vo veci zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti zbytočne vystavený traumatickej situácii. Maloletý je aj v domácnosti tety v kontakte so svojou matkou, ktorá s jeho zverením do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestre súhlasí. Rovnako so zreteľom k prebiehajúcej konaniu súhlasí s odovzdaním (formou uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia) do jej starostlivosti aj K. I..

2. Zo správy Detského domova Piešťany, Sasinkova 11, Piešťany (ďalej len „detský domov“) zo dňa 07.08.2018 súd zistil, že maloletý K. bol do detského domova prijatý dňa 23.03.2017. Po príchode do detského domova bol mŕkvy a utiahnutý. Prvý mesiac pôsobil veľmi smutne a utiahnuto. Na prostredie detského domova sa adaptoval pomerne dobre. Poznal sa s U. L., chodia spolu do jednej triedy. Sú kamaráti, trávili spolu veľa času, či už v škole alebo mimo nej. Postupne sa skamarátil aj s ostatnými deťmi a našiel si miesto v skupine. Medzi deťmi doslova ožil, začal viac komunikovať, ale keď sa mu nechce, neodpovedá ani na otázky, iba sa usmieva. Je slušný, vie poďakovať. Dokázal sa prispôbiť pravidlám v skupine, väčšinou rešpektuje pokyny. Hygienické návyky dodržiava, prispôbil sa dennému režimu v detskom domove. Maloletý v školskom roku 2016/2017 navštevoval 2. ročník ZŠ na Holubyho ulici v Piešťanoch. Na vysvedčení mal dve 2, ostatné jednotky. Pri príprave na vyučovanie sa mu venovala zvýšená pozornosť. Počas pobytu v detskom domove urobil veľké pokroky, no napriek tomu patril medzi slabších žiakov. Prázdniny a sviatky trávil väčšinou u krstnej mamy v Trebaticiach. S krstnou mamou si vytvorili pekný vzťah. Rovnako aj s jej deťmi. Pri odchode z Trebatíc väčšinou plače. Pani I. prejavila záujem o umiestnenie K. do svojej starostlivosti. Kontakt s mamou je udržiavaný, navštevuje ho v zariadení alebo počas pobytu maloletého v Trebaticiach u pani I..

3. Zo správy detského domova zo dňa 03.09.2018 súd zistil, že K. je v novom prostredí veľmi tichý, nesmelý, takmer nekomunikuje, len sleduje situáciu. Emocionalita navonok prezentovaná sa javí ako plochá, bez výraznejších prejavov sympatie. Vo vnútri je to veľmi citlivý chlapec s krehkou osobnosťou, ktorý sa najlepšie rozvíja v kruhu svojej rodiny. Potrebuje neustálu pozornosť, podporu, individuálny prístup. V skupine rovesníkov pôsobí placho, nepriebojne a je skôr terčom ústrkov a ponižovania zo strany silnejších jedincov. Po troch mesiacoch po prijatí do detského domova maloletému zomrel otec, bola mu poskytnutá smútková intervencia, psychoterapia. Po tejto udalosti sa upál na rodinu - na matku, tetu a jej deti. Vytvoril si s nimi silné puto. Matka i teta ho pravidelne navštevovali, začal chodiť k tete na víkendové pobyty. Tito návštevy a pobyty očividne prispievajú k zlepšeniu jeho celkového psychického stavu. Na pobyty sa vždy teší, z pobytov sa vracia smutný, býva mu do plaču. Detský domov v závere správy odporučil zaradenie K. do náhradnej starostlivosti jeho tety v čo najkratšom čase ako je to možné, vzhľadom na citlivú osobnosť dieťaťa a to, že prežilo viacero traumatických udalostí ako sú vyňatie z domova, následné umiestnenie v detskom domove a náhlu stratu otca.

4. Z rodného listu maloletého súd zistil, že matke G. G. R., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, sa dňa XX.XX.XXXX narodil syn K.U. R.. Ako otec dieťaťa je v rodnom liste uvedený G. R., nar. XX.XX.XXXX.

5. Z úmrtného listu G. R., nar. XX.XX.XXXX súd zistil, že G. R. zomrel dňa XX.XX.XXXX.

6. Zo svojej činnosti súd zistil, že uznesením, Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/57/2017-15 zo dňa 21.03.2017, ktorým súd rozhodol o neodkladnom opatrení, bol maloletý odovzdaný do starostlivosti Detského domova Piešťany, Sasinkova 11, Piešťany.

7. Zo svojej činnosti súd zistil, že dňa 09.04.2018 bol súdu doručený podnet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Piešťany na začatie konania vo veci zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Dňa 14.09.2018 súd vydal uznesenie č.k. 9P/59/2019-23, ktorým začal konanie vo veci samej.

8. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

9. Vzhľadom k tomu, že v danom prípade žiadny z rodičov nemôže zastupovať maloleté dieťa, súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany za kolízneho opatrovníka na zastupovanie mal. K. R., nar. XX.XX.XXXX v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701#paragraf-132>> CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701#paragraf-327>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701#paragraf-325.odsek-1>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 360 ods. 2 CMP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

17. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

18. Podľa § 367 ods. 2 a 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

19. Neodkladné opatrenie môže nariadiť súd na základe návrhu, alebo aj z úradnej moci, a to pred začatím konania, počas konania, alebo aj po skončení konania - v danom prípade súd o nariadení neodkladného opatrenia rozhodoval na návrh ÚPSVaR Piešťany po začatí konania vo veci samej, nakoľko na súde t.č. prebieha konanie o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti K. I., nar. XX.XX.XXXX. Konanie je vedené pod sp. zn. 9P/59/2018.

20. Ustanovenie § 330 ods. 1 CSP prezumuje trvanie neodkladného opatrenia počas vopred neurčeného obdobia, vymedzenie obdobia trvania neodkladného opatrenia súdom prichádza do úvahy len subsidiárne. Neodkladné opatrenie zaniká ex lege, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené (takýto postup je však skôr výnimkou, a to vzhľadom na pravidlo zakotvené v § 330 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523330'&ucin-k-dni='30.12.9999'>), v ostatných prípadoch o zrušení neodkladného opatrenia rozhoduje súd, a to spravidla v nadväznosti na skončenie konania vo veci samej; účelom je predovšetkým právna istota dotknutých subjektov v tom zmysle, že bude jednoznačne rozhodnutím súdu konštatované, že účinky neodkladného opatrenia pominuli. Okrem iného súd môže zrušiť nariadené neodkladné opatrenie aj vtedy, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 363 CMP).

21. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP obsahuje v odseku 2 demonštratívny výpočet uplatnenia inštitútu neodkladného opatrenia v praxi; súd tak môže nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu, ako vypočítava Civilný sporový poriadok <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>. Neodkladné opatrenia týkajúce sa ochrany maloletých detí, osobnej starostlivosti o maloleté deti, vo veciach výživného a povolenia na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých sú upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, ktorý obsahuje niektoré osobitné ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu - v danom prípade, ktorého predmetom je práve podnet na nariadenie neodkladného opatrenia o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa v zmysle § 367 CMP.

22. Súd o nariadení neodkladného opatrenia rozhoduje spravidla bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Charakter tohto procesného inštitútu obmedzuje procesnú aktivitu účastníkov, ako aj nevyhnutnosť vykonania pojednávania a procesného dokazovania. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu. Neodkladné opatrenie je spravidla vykonateľné jeho doručením; táto právna úprava je v súlade s koncepciou vykonateľnosti uznesení, keďže neodkladné opatrenie vydáva súd vo forme uznesenia. V tomto prípade, keďže ide o neodkladné opatrenie týkajúce sa osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, je neodkladné opatrenie vykonateľné vyhotovením uznesenia, keďže sa toto rozhodnutie nevyhlasuje (§ 367 ods. 3 CMP).

23. S poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia súd preskúmal návrh ÚPSVaR Piešťany na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj obsah priložených listinných dôkazov, pričom dospel k záveru, že v danom prípade je nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu ÚPSVaR Piešťany dôvodné. Z vyššie citovaných listinných dôkazov mal súd za osvedčené, že mal. K. po letných prázdninách nastúpil po dohode s detským domovom do 3. ročníka na Základnej škole v Trebaticiach a bol mu daný súhlas k pobytu mimo ústavného zariadenia u K. I. v Trebaticiach, u ktorej trávil časté víkendové pobyty a tiež značnú časť letných prázdnin. Súd mal tiež za osvedčené, že maloletý si so svojou tetou K. I. a jej deťmi vytvoril pevný, citový vzťah, pričom chce zostať v jej domácnosti. Matka maloletého často navštevuje, pričom súhlasí s tým, aby bol maloletý zverený do starostlivosti K. I., nakoľko sama momentálne nie je schopná zabezpečiť maloletému starostlivosť na adekvátnej úrovni. Vzhľadom na traumatizujúce udalosti v živote maloletého ako boli náhle vyňatie z domova, následné umiestnenie v detskom domove a úmrtie otca, dospel súd k záveru, že za súčasného stavu je osvedčená potreba neodkladným opatrením

upraviť pomery medzi účastníkmi konania a maloletého K. zveriť do starostlivosti K. I., ktorá t.č. reálne zabezpečuje po dohode s detským domovom starostlivosť o maloletého a maloletý v jej domácnosti prospieva po stránke fyzickej i psychickej, uvedené je v záujme maloletého.

24. Na základe uvedených skutočností súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku II uznesenia, za účelom zabezpečenia ochrany zdravia a vývinu maloletého, kým nebude právoplatne rozhodnuté vo veci samej, pričom zrušil uznesenie č.k. 13P/57/2017-15 zo dňa 21.03.2017, ktorým bol maloletý odovzdaný do detského domova Piešťany.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Piešťany, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhotovením.